

INCLUZIUNEA COPIILOR CU ADHD

(Tulburarea hiperkinetică cu/fără deficit de atenție)

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.12

TULCEA
25.11.2016

INCLUZIUNEA COPIILOR CU ADHD (Tulburarea hiperkinetică cu/fără deficit de atenție)

Tulburarea hiperkinetică cu/fără deficit de atenție este o tulburare de neuro-dezvoltare ce apare în dezvoltarea copilului și care îl însoțește pe tot parcursul vieții.

Noțiunea de hiperkinezie este similară cu cea de hiperactivitate și este caracterizată prin exces de activitate, lipsa de odihnă, nervozitate, alergare, vorbit în exces.

Semnele specifice ADHD se întâlnesc înainte de vârsta de 12 ani și pot fi observate în diferite medii și situații pe care copilul de trăiește.

Diagnosticarea copiilor cu ADHD

Conform Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-IV-TR), simptomele ADHD se împart în următoarele categorii:

inatenție

- greșeli datorate neatenției;
- dificultate de menținere a atenției;
- nu pare să asculte când i se vorbește;
- . ușor de distras de stimuli externi;
- . dificultatea organizării unei sarcini;
- . eșecul continuării unei acțiuni;
- . evitarea sarcinilor care presupun organizare;
- . pierde obiecte necesare realizării sarcinii;
- . uita deseori elemente ale activităților zilnice.

hiperactivitate

- - neastâmparat;
- își părăsește locul frecvent;
- fuge, se catara exagerat de mult;
- dificultati de a se juca linistit;
- pare „condus de un motor.”;
- vorbește prea mult.

impulsivitate

- emite răspunsuri la întrebări înainte ca acestea să fie completate;
- dificultati de a-și aștepta rândul în conversație sau la joc;
- întrerupe sau deranjează.

forma combinată

Diagnosticul este stabilit în condițiile în care copilul prezintă șase sau mai multe simptome de lipsa a atenției sau șase sau mai multe simptome de **hiperactivitate - impulsivitate.**

Toți copiii se comportă în moduri care ar putea fi interpretate ca inatenție, hiperactivitate sau impulsivitate, simptome centrale ale ADHD. De fapt, toți visăm cu ochii deschiși, îi întrerupem pe alții, răspundem neîntrebați, ne pierdem răbdarea sau suntem agitați, dar nu toți suferim de ADHD

Terapia ADHD-ului

Majoritatea experților sunt de acord că cel mai eficient mod de a trata persoanele cu ADHD este de a aborda **metode diferite**.

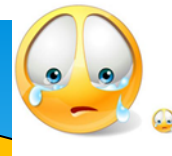
Unele opțiuni de tratament ar fi următoarele:

➤ **Psihiatrie – Psihologie**

Psihiatrii și psihologii au un rol hotărâtor în diagnosticarea cu ADHD, de punere în aplicarea a unor programe de terapie comportamentală, prescrierea de medicamente (psihiatrii) și de sprijinire a părinților.

➤ **Tratament**

În cazul în care medicamentele sunt prescrise pentru a trata ADHD, acestea sunt în principal, psihostimulante și antidepresivele triciclice. Aceste tratamente ajută partea de control și inhibare a creierului pentru a lucra într-un mod cât mai normal, copilul fiind capabil să se concentreze mai bine și să se comporte mai calm.

Terapii comportamentale

Intervențiile comportamentale pot include:

terapia
comportamentală
cu accent pe
strategii de
management

-terapia individuală cu
accent pe schimbarea
comportamentelor

Intervențiile bazate pe școală/grădiniță și măsuri preventive

-Intervențiile din grădiniță pot cuprinde:

- ajutor în formarea lexiei, grafiei, în organizare
- sprijin logopedic
- diferite terapii(educatie fizică /sport, integrare senzorio-motorie)
- consiliere
- formarea abilităților sociale
- **sprijinul oferit părinților**

Strategii specifice aplicate copiilor cu ADHD

- ✓ Așezați copilul cu deficit de atenție în apropierea unui adult. Țineți copilul de mână sau, pur și simplu, puneți mâna pe umărul, spatele sau piciorul lui pentru a-l ajuta să se concentreze asupra activității.
- ✓ Așezați copilul în brațe pentru a-i asigura contactul fizic direct, care îl va ajuta să participe activ.
- ✓ Uneori copiii cu ADHD nu tolerează atingerea altora – acestea pot să le pară dureroase și agresive. Ca răspuns, copilul poate mușca, lovi o persoană sau poate să-i vorbească urât. Așezați copilul mai aproape de dvs., unde se va simți mai în siguranță.

- ✓ Permiteți copilului să țină în mâini o jucărie de pluș sau o minge din material spongios, sau un șarpe de cauciuc – aceasta îl va ajuta să-și consume energia în plus pentru ca să șadă liniștit și să se concentreze asupra activității. La fel, acest procedeu ajută copilul să reducă din încercările de a smulge obiectele din mâinile altor copii.

Strategii comune aplicate copiilor cu ADHD

- Ignorați comportamentul nepotrivit al copilului, dar lăudați-i pe cei care se poartă frumos – adeseori aceasta duce la îmbunătățirea disciplinei copiilor.

- Comentați cât mai des, într-o manieră pozitivă, comportamentul copilului în centru: " *Te joci cuminte. Bravo!*" sau "***Faci foarte bine că îi spui lui Radu ce dorești***" - astfel se întărește comportamentul dezirabil al copilului.

Activitățile artistice libere (pictatul cu ustensile sau cu mâinile, desenatul) pot acapara interesul lor pentru o perioadă îndelungată de timp – le place să se exprime în mod non-verbal într-un mediu fără risc.

- Nu plasați pe masă toate materialele pentru construcții, colaj odată, ci pe etape – mulțimea de materiale îl va distra pe copil și îi va crea un sentiment de confuzie.
- Ar putea fi dificil să-l convingeți pe copil să treacă de la o activitate artistică la alta. Folosiți un deșteptător, un clopoțel sau ați putea cânta o melodie care indică sfârșitul timpului de joacă înainte de a cânta melodia care indică timpul de făcut curățenie. Primul cântecel îi va oferi copilului câteva minute pentru a se obișnui că în curând va veni timpul de curățenie.

- În cazul copiilor care nu pot sta o clipă locului, răbufnind de energie, oferiți-le timp suficient pentru a alerga prin curte sau a sări pe trambulină înainte de a se așeza pentru a participa la activități.

- Pentru a preveni comportamentul nepotrivit, negativ, chiar, al copilului, încercați să anticipați momentul, când copilul nu va mai fi în stare să stea cuminte (se plictisește, se distrage, vrea să atragă atenția etc.). Rugați-l, de ex., să șteargă mesele înainte/după activitate sau să descarce din coșuri jucării, obiecte, alte materiale didactice.

- Formulați 1-2 reguli permanente pentru centrul Construcții, ex.: “*Fiecare atinge numai construcția proprie*”. Repetați-le frecvent și lăudați-i pe copii, când le respectă – ei au nevoie de comentarii frecvente pentru a învăța care tipuri de joc sunt acceptate.
- Elaborați reguli și limite stricte – copilul se va obișnui treptat să stea mai mult timp într-un loc – lucru deloc ușor pentru sistemul nervos al copilului cu ADHD

- Oferiți-i copilului cât mai multe oportunități de a alege (cu se să deseneze, cu cine și unde să lucreze, etc.) – găsiți variante acceptabile pentru educatoare, dar care îi vor oferi copilului senzația că el deține controlul asupra situației.

- Copiii dezorganizați necesită frecvent informație despre programul zilei. Înainte de a începe activitatea, comunicați-i copilului așteptările pe care le aveți. I-ați putea spune că are la dispoziție 15 min pentru a desena.

Afecțiuni care pot apărea în paralel cu ADHD

Un copil cu ADHD care nu este **diagnosticat** și **tratat** la timp se va confrunta cu multe probleme acasă și în societate. Din cauza comportamentului la grădiniță va fi izolat de grup, va fi respins de colegi. Educatoarea îl va certa pentru că nu e atent. Acasă, simțindu-se ei înșiși vinovați, părinții îi vor revărsa și ei angostările pe copil. Cu timpul, atât situația de la grădiniță, cât și cea de acasă vor înrăutăți simptomele, iar în lipsa tratamentului, copiii cu ADHD devin agresivi, dezvoltând comportamente antisociale.

Multi copii cu ADHD suferă și de alte boli care pot complica diagnosticul și tratamentul. Cele mai frecvente afecțiuni care pot coexista cu ADHD:

Dizabilitățile de învățare

prezente la 30% din cei cu ADHD, includ dizabilități de rezolvare a unor sarcini de lucru, de învățare a unor comportamente

Tulburările afective și anxioase

Unele consecințe ale comportamentelor cauzate de ADHD pot să producă prin ele însele anxietate sau depresie și pot reduce **stima de sine**

Tulburări comportamentale **distructive** la 50% din copiii cu ADHD, manifestarea unor **tendințe opoziționale**, de sfidare, posibilitatea manifestării deschise a ostilității

bibliografie:

- *Minighid Incluziunea școlară a copiilor cu TSA și ADHD, Corina pîrșean, Alina Mirela Trofin*
- *Ghid de dezvoltare a abilităților de viață ale copiilor - Domnica Petrovai, Sorina Petrică- FCN , București, 2010*
- *Educatia incluziva in gradinita: dimensiuni, provocari si solutii- Ecaterina Vrasmas, Traian Vrasmas*

Material realizat de
Paula Nichitov în colaborare cu
profesor psiholog Mincu Steliana

